

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sağlık Bakanı Sayın Recep AKDAĞ tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
CHP İstanbul Milletvekili

663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 47. Maddesi ile Sağlık Bakanlığı'na; Bütün kamu ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarından; sağlık hizmeti alanların aldıkları sağlık hizmetinin gereği olarak ilgili sağlık kurum ve kuruluşuna vermek zorunda oldukları kişisel bilgileri ve bu kimselere verilen hizmete ilişkin bilgileri her türlü vasıta ile toplama, işleme ve paylaşma yetkisi verilmiştir. Nitekim Türkiye genelindeki bazı İl Sağlık Müdürlüklerinden psikiyatri kliniklerine giden bir resmi yazıda tedavi gören 'uyuşturucu, uyarıcı veya uçucu maddeler ile alkol bağımlılığı bulunan kişiler' ve 'akıl hastaları'nın adı, soyadı, ikamet adresi ve irtibat telefonu istenmiştir.

Oysa Anayasamızın 20. Maddesine göre, "...Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir..." Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına göre de kişisel bilgi olarak tıbbi bilgi ve verilerin tıbbi işlemler dışında başka kurum ya da kişilerce toplanması ve kullanılması özel yaşam gizliliğinin ve kişilik haklarının açıkça ihlali demektir.

Ayrıca Hasta Hakları Yönetmeliğinin "Bilgilerin Gizli Tutulması" başlıklı 23. Maddesinde, Sağlık hizmetinin verilmesi sebebiyle edinilen bilgiler, kanun ile müsaade edilen haller dışında, hiçbir şekilde açıklanamayacağı ayrıntılı bir şekilde hüküm altına alınmıştır.

Bu çerçevede;

1. Bakanlığınız 663 sayılı kararnamenin 47. Maddesi uyarınca bu güne kadar hastaların kişisel bilgilerin toplanması ve başka kurumlarla paylaşılması için hangi iş ve işlemleri yapmıştır? Bu çerçevede 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye dayanarak hangi kurum ve kuruluşlarla hastaların bilgileri paylaşılmıştır? Bakanlığınızın bu konuda paylaşım yaptığı kurum ve kuruluşlar hangileridir?
2. Bakanlığınız hangi amaçla İl Sağlık Müdürlüklerinin psikiyatri kliniklerinde tedavi gören 'uyuşturucu, uyarıcı veya uçucu maddeler ile alkol bağımlılığı bulunan kişiler' ve 'akıl hastaları'nın kişisel bilgilerini toplamasını istemektedir?
3. Bakanlığınıza göre bu uygulama Anayasamıza, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine ve Hasta Hakları Yönetmeliğine aykırı değil midir? Bu konudaki dayanaklarınız nelerdir? Bu uygulama insanların "fişlenmesi" sonucunu doğurmayacak mıdır?
4. Avrupa Konseyi'nin 1981 yılında kabul ettiği, ülkemizin de aynı yıl imzaladığı "Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulma Sürecinde Bireylerin Korunmasına İlişkin 108 sayılı Sözleşme"ye göre kişilerin sağlığıyla ilgili kişisel veriler ulusal mevzuatta uygun önlemler sağlanmadığı müddetçe otomatik olarak işlenemez. Bakanlığınız toplamakta olduğu hastalara ilişkin kişisel verileri hangi kanunla getirilen hangi usullere göre koruyacaktır. Hastaların kişisel bilgilerinin güvenliği nasıl sağlanacaktır?
5. Toplumda önyargı nedeniyle birçok psikiyatri hastası ve madde bağımlısı tedaviye başvurmadan kaçınırken, hasta bilgilerinin farklı kurumlarla paylaşılması durumunda psikiyatri hastaları ile alkol, uyuşturucu ve uçucu madde bağımlılarının "fişlenmemek" için tedavi olmaktan vazgeçebilecekleri öngörülmemiş midir?
6. Bakanlığınız bir yandan ruh hastalıkları için olanakları genişletme çabası içindeyken öte yandan tedaviye başvurmayı caydıracak böyle bir adım atması sakıncalı değil midir? Bakanlık olarak bu uygulamadan geri dönmeyi planlıyor musunuz?